

Humberto Ak'abal: *Tejedor de palabras*

-k'ichéský básník z Guatemaly (jazyk viz předchozí referát)

-jedním z typicky nativních prvků Ak'abalovy poezie je charakteristika okolního světa jako entity, která není od člověka něčím oddělená, nýbrž je to živý organismus, s nímž je lidské bytí nerozlučně spojeno. Tento postoj se vztahuje např. i na neživou přírodu jakou je třeba kámen – kámen není mrtvý, je jakousi „nádobou“, která uchovává ticho. V indiánské tradici navíc často platí, že ten, kdo je skutečně moudrý, mluví co nejméně. Kámen tedy můžeme chápat jako jakousi „studnicí moudrosti“. (str. 83)

-na této básni si také můžeme dobře ilustrovat onomatopoický charakter k'icheštiny: „tun“ či „tum“ znamená kámen, takže závěrečný řádek lze interpretovat nejen jako citoslovce, nýbrž i jako vyjádření bytí kamene – dané slovo lze přeložit: „já jsem“, „jsem kámen“ nebo „jsem tady“. V tomto ohledu je tu návaznost už třeba právě na Popol Vuh, kde např. názvy ptáků napodobují jejich zpěv. V úvodu sbírky citovaný Jorge Rogachevsky říká, že „vyslovit jméno ptáka je stejné jako zpívat spolu s ním“. Další téma, kterého se v této básni dotýkáme, je skutečnost, že vyslovit něčí jméno znamená vyvolat jeho přítomnost či stvrdit jeho identitu.

-kromě starověkého pojetí světa coby živého organismu připomíná antiku rovněž poetický jazyk, který autor užívá - je relevantní srovnat zdroje Ak'abalovy poezie např. s Homérovými eposy. (str.169) Díky pevné návaznosti na orální tradici i zvukomalebnosti k'icheštiny je mnohem významnější zvuková stránka veršů – básně mohou připomínat zpěv. I v tomto ohledu je ilustrativní prvek opakování, jak jsme viděli v básni o kameni. (str.271) Místy až říkankovitá povaha veršů nás přivádí k další podstatné kapitole Ak'abalovy poezie a tou je paměť, vzpomínky a především navracení se k dětství. Často se objevuje symbol „cesty zpět“. (str.43)